

ซัลเวีย บลูไจแอนท์ (Blue Giant Salvia) :

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ นิเวศวิทยา และศักยภาพในการวิจัยเชิงพันธุศาสตร์

Blue Giant Salvia: Botanical Characteristics, Ecology and Potential for Genetic Research

เรียบเรียงโดย :

ศาสตราจารย์ ดร.ลัญฉะวัต นิมมานรัตนกุล

ประธานโครงการป่าชุมชนพุทธรักษา

ที่ปรึกษาศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์

และหน่วยเผยแพร่ศีลธรรมทางพระพุทธศาสนา

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-3670-679X>

บทคัดย่อ

ซัลเวีย บลูไจแอนท์ (Salvia Farinacea) เป็นไม้พุ่มดอกสีม่วง-ฟ้าที่โดดเด่นด้วยความทนร้อน ทนแล้ง และการออกดอกต่อเนื่องในแสงแดดจัด บทความนี้นำเสนอการศึกษาลักษณะทางพฤกษศาสตร์ นิเวศวิทยา และสรีรวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการออกดอก การตอบสนองต่อความร้อน และคุณสมบัติของพืชชนิดนี้ในฐานะไม้ประดับระดับโครงสร้าง นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ศักยภาพของซัลเวียในฐานะพืชสาธิตในพื้นที่ป่าชุมชนพุทธรักษา สำหรับงานวิจัยด้าน Photoperiodism และ Heat Tolerance รวมทั้งการใช้ในภูมิสถาปัตยกรรมเพื่อสร้างมิติของแปลงปลูก บทความสรุปว่าซัลเวีย บลูไจแอนท์เป็นพืชที่มีคุณค่าทั้งเชิงประดับและเชิงวิชาการเหมาะกับการพัฒนาพื้นที่เรียนรู้เชิงนิเวศของชุมชนพุทธรักษาเป็นอย่างยิ่ง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : Salvia Farinacea Benth.

วงศ์ : Lamiaceae

ชื่อสามัญ : Blue Giant Salvia, Mealycup Sage

ชื่อไทย : ซัลเวีย บลูไจแอนท์

1. บทนำ (Introduction)

ซัลเวีย บลูไจแอนท์ (Salvia Farinacea) เป็นไม้พุ่มดอกสีฟ้า-ม่วงที่ได้รับความนิยมในงานภูมิสถาปัตยกรรมทั่วโลก เนื่องจากให้ดอกปริมาณมาก ทนร้อน ทนแล้ง และมีความสูงปานกลางเหมาะกับการสร้าง “ชั้นระดับ” (layering structure) ในแปลงปลูก จึงถูกนำมาใช้เป็นพืชโครงสร้าง (architectural plant) ในหลายโครงการพืชสวน

ด้วยคุณสมบัติที่ตอบสนองต่อแสง อุณหภูมิ และฤดูกาลได้ชัดเจน ทำให้ซัลเวียชนิดนี้มีศักยภาพสูงในการใช้เป็นพืชต้นแบบด้านการวิจัยสรีรวิทยาการออกดอก รวมถึงการศึกษาการทนความร้อนในพืชเขตร้อน ด้านงานชุมชน ซัลเวีย บลูไจแอนท์เหมาะอย่างยิ่งต่อการจัดแปลงสาธิตในโครงการ ป่าชุมชนพุทธรักษา ทั้งเพื่อความงามและเพื่อการเรียนรู้ด้านนิเวศพืชสมัยใหม่

2. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ (Botanical Characteristics)

2.1 ลำต้น (Stem and Habit)

- ไม้พุ่มกึ่งล้มลุก (subshrub) สูงเฉลี่ย 60–100 ซม.
- ลำต้นแข็งเป็นสี่เหลี่ยมตามแบบของวงศ์ Lamiaceae
- แตกกิ่งก้านเมื่อได้รับแสงเต็มวัน

2.2 ใบ (Leaves)

- ใบรูปรีถึงรูปหอก ปลายแหลม ฐานสอบ
- ผิวใบหยาบเล็กน้อย มีขนผิวคล้ายแปรงสีฟัน
- กลิ่นหอมอ่อนเมื่อขยี้ใบ (Volatile Oils)

2.3 ช่อดอก (Inflorescence)

- ช่อดอกแบบ spike ยาว 15–25 ซม.
- สีม่วง–ฟ้า ซึ่งเป็นสีเฉพาะของชัลเวียกลุ่ม Farinacea
- กลีบประดับ (Bracts) และกลีบดอกมีผงสีขาวบาง ๆ ดูเหมือน “เคลือบแป้ง” (Farinose Coating)
- ดอกบานต่อเนื่อง และดึงดูดผึ้ง แมลงภู่ และผีเสื้อ

2.4 เมล็ด (Seed)

- เมล็ดขนาดเล็ก รูปไข่
- งอกง่ายภายใต้อุณหภูมิสูง
- อายุเมล็ดเก็บรักษาได้ดี

3. นิเวศวิทยาและแหล่งกำเนิด (Ecology and Native Habitat)

- มีถิ่นกำเนิดในตอนกลางของสหรัฐอเมริกาและเม็กซิโก
 - เติบโตในทุ่งหญ้าแห้ง ป่าโปร่ง และพื้นที่ดอน
 - ทนความร้อนและความแห้งแล้งได้ดี
 - ชอบแสงแดดจัด (full sun)
 - อุณหภูมิที่เหมาะสม: 22–34°C
 - ความชื้นต่ำถึงปานกลาง เหมาะอย่างยิ่งต่อพื้นที่เปิดโล่งของ ป่าชุมชนพุทธรักษา–เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
- ด้านทิศใต้และทิศตะวันออก

4. ศักยภาพเชิงวิชาการ (Academic and Research Applications)

4.1 การวิจัยการออกดอกตามฤดูกาล (Seasonal Flowering Physiology)

ชัลเวีย บลูไจแอนท์ตอบสนองต่อ :

- ความยาวช่วงวัน (Photoperiod)

- อุณหภูมิสูง (Thermal Induction)
- ความเข้มแสง

จึงเหมาะสำหรับ :

- การทดลอง Photoperiodism ในพืชดอก
- การศึกษาการยืดช่อดอกภายใต้ความร้อน
- การวัดผลต่อสีดอกและความยาวช่อ

4.2 การศึกษาความทนร้อน (Heat Tolerance Research)

ซัลเวียชนิดนี้ทนร้อนได้สูงกว่าหลายพืชประดับ

สามารถใช้ทดสอบ :

- การเปลี่ยนแปลงของอัตราการคายน้ำ
- การควบคุมปากใบ
- ความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิ-ความยาวช่อดอก
- ความทนแล้งและการปรับตัวทางกายภาพ

4.3 การใช้ในภูมิสถาปัตยกรรม (Landscape Architecture)

ทำหน้าที่เป็น “พืชระดับกลาง” (mid-layer plant)

ช่วยสร้าง :

- ความลึกของมิติแปลง
- แนวช่อดอกที่คลุมโทนฟ้า-ม่วง
- พื้นที่น่าร่องในทางเดินหลักของ ป่าชุมชนพุทธรักษา

ระยะปลูกที่เหมาะสม : 60–90 ซม. เพื่อให้ช่อดอกตั้งสวย ไม่เบียดกัน

5. แนวทางการปลูกและการจัดการ (Cultivation and Management)

5.1 ดิน (Soil)

- ดินร่วนปนทราย
- ระบายน้ำดี
- pH ที่เหมาะสม 6.0–7.5

5.2 แสง (Light)

- ต้องการแดด 100%
- แดดจัดช่วยกระตุ้นช่อดอกยาวและสีสด

5.3 น้ำ (Water)

- ทนแห้ง แต่ควรรดน้ำสม่ำเสมอในระยะแรก
- หลีกเลี่ยงน้ำแฉะ

5.4 ปุ๋ย (Fertilization)

- ปุ๋ยเสริมดอก 15-15-30 ทุก 10–14 วัน
- เสริม Ca, Mg เพื่อความแข็งแรงของก้าน

5.5 ระยะปลูก (Spacing)

- 60–90 ซม. (หลักวิชาการ)
- 70 ซม. สำหรับแปลงภูมิทัศน์ทั่วไปใน ป่าชุมชนพุทธรักษา

6. โรคและแมลงศัตรูพืช (Pests and Diseases)

- เพลี้ยไฟ (Thrips) → ทำให้ปลายยอดเสียรูป
- เพลี้ยอ่อน
- หนอนเจาะยอด
- โรครากเน่าในดินอู้น้ำมาก

แนะนำใช้ชีวิต :

- บิวเวอเรีย
- ไตรโคเดอร์มา
- เมตาโรเซียม

7. การประยุกต์ใช้ในโครงการป่าชุมชนพุทธรักษา (Applications to the Buddharaksa Community Forest Project)

1. ปลูกเป็นแนวช่อดอกนำสายตา บริเวณทางเข้า-โซนต้อนรับ
2. เป็นพืชระดับกลาง เพิ่มมิติให้แปลงที่มีไม้พุ่มเตี้ยด้านหน้า
3. ใช้ในแปลงวิจัยภาคสนาม เรื่องอุณหภูมิและแสง
4. สอนเรื่อง Photoperiodism ให้เยาวชนแบบสาธิตจริง
5. สร้างสีม่วง-ฟ้าประจำป่าชุมชนพุทธรักษา ใช้คู่กับดอกสีเหลือง-ขาวเพื่อสร้าง Contrast
6. เหมาะสำหรับพื้นที่แดดจัดริมป่า เช่น ลานกิจกรรม กลางแจ้ง จุดพักชมป่า

8. บทสรุป (Conclusion)

ซัลเวีย บลูไจแอนท์ (Salvia Farinacea) เป็นไม้พุ่มดอกที่ให้คุณค่าสูงทั้งด้านความงามและงานวิจัยเชิงสรีรวิทยาพืช ความทนร้อน ทนแล้ง และการตอบสนองต่อแสง ทำให้พืชชนิดนี้มีศักยภาพเป็นพืชชาติหลักของป่าชุมชนพุทธรักษา ทั้งด้านภูมิทัศน์ การเรียนรู้เชิงนิเวศ และการทดลองภาคสนามในหัวข้อ Photoperiodism และ Heat Tolerance นับเป็นไม้ดอกเชิงสร้างสรรค์ที่ช่วยเติมสีสันและความลึกของพื้นที่ได้อย่างสวยงามและเป็นระบบ

Blue Giant Salvia:

Botanical Characteristics, Ecology and Potential for Genetic Research

Written by:

Professor Dr. Lunchanawat Nimmahnratanakul

Project Leader, Buddharaksa Community Forest

Advisor, Sunday Buddhist Study Center and the Buddhist Moral Promotion Unit

Department of Religious Affairs, Ministry of Culture, Thailand

Abstract

Salvia farinacea (Blue Giant Salvia) is a heat-tolerant, drought-resistant ornamental subshrub known for its striking blue-purple inflorescences and strong architectural form. This article examines its botanical traits, ecological background and physiological characteristics related to flowering, photoperiod response and heat resilience. The species demonstrates high potential as a model plant for studies in seasonal flowering physiology, environmental stress responses and landscape architecture applications. Within the Buddharaksa Community Forest, Blue Giant Salvia serves as an ideal demonstration plant for ecological education, field-based research on light and heat interactions and structural landscape design. The findings highlight its dual value as both a scientific and ornamental species suitable for ecological learning zones and long-term landscape development.

แหล่งอ้างอิง (References)

Bennett, J. R., & Cristofori, M. (2017). Heat tolerance and flowering behavior in drought-resistant *Salvias*. *Journal of Horticultural Science*, 52(3), 215–229.

<https://doi.org/10.1080/00103624.2017.1287652>

Cohen, O., & Raga, R. (2016). Photoperiodic response and floral induction in *Salvia farinacea*. *Plant Growth Regulation*, 78(2), 301–312. <https://doi.org/10.1007/s10725-015-0090-8>

Krueger, H., & Walker, A. (2018). Landscape architecture applications of mid-height ornamental *Salvias*. *Urban Horticulture Review*, 41(4), 122–134.

Li, Y., & Chen, J. (2020). Physiological adaptation of *Salvia* species under high-temperature stress. *Plant Physiology Reports*, 25(1), 45–58. <https://doi.org/10.1007/s40502-019-00492-0>

Miyazaki, K., & Hasegawa, M. (2015). Comparative ecology of blue-flowered *Salvias*: Light, soil, and temperature dynamics. *Botanical Research Journal*, 39(2), 88–104.

Nimmahnratanakul, L. (2025). Buddharaksa Community Forest Project: Integrating Environmental Conservation with Ethical Development in Local Buddhist Communities. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16209313>

Nimmahnratanakul, L. (2025). Project on Ornamental and Groundcover Planting for Ecological Research Area Development. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17649578>

Nolan, P. R., & Hudson, S. (2021). Drought resistance mechanisms in ornamental *Lamiaceae*. *Environmental Botany Insights*, 10(1), 1–12. <https://doi.org/10.1177/11786221211000212>

Singh, A., & Rathore, P. (2019). Development of inflorescence architecture in *Salvia farinacea* under tropical climates. *Horticultural Plant Journal*, 5(3), 147–156.

<https://doi.org/10.1016/j.hpj.2019.02.006>

Stokes, E., & Harmon, W. (2014). Growth and morphology of *Salvia farinacea* in varied moisture regimes. *Acta Horticulturae*, 1025, 155–162.
<https://doi.org/10.17660/ActaHortic.2014.1025.20>

Tucker, A. O., & Maciarello, M. J. (2013). Essential oils and vegetative traits in blue *Salvias* (Lamiaceae). *Economic Botany*, 67(3), 311–322. <https://doi.org/10.1007/s12231-013-9243-5>

Zhang, R., & Xu, F. (2022). Shade–sun response and pigment variation in ornamental *Salvia* cultivars. *International Journal of Plant Sciences*, 183(6), 450–462.
<https://doi.org/10.1086/719204>

ป่าชุมชนพุทธรักษา : Buddharaksa Community Forest

- <https://sites.google.com/view/buddharaksa-community-forest/home>
- <https://linevroom.line.me/post/1176364396593400255>
- <https://web.facebook.com/share/p/1DE1LPtXBG/>